

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Palotaforradalom Kossuth debreceni levele miatt

Ki legyen a vezér utódja?

Néhány nap előtt egész terjedelmében közöltük azt a levelet, amelyet Kossuth Ferenc irt Kovács József polgármesterhez s a melyben értesíti a polgármestert, hogy ő maga nem jöhet Debrecenbe a szoborleplezésre, hanem maga helyett Apponyi Albert grófot küldi, akit *utódnak* nevezett.

Ez a levél a politikai körökben rendkívül nagy föltűnést keltett és különösen a függetlenségi pártban sok beszédre és tárgyalásra adott alkalmat. Az egyik ellenzéki estilap a levél kapcsán a következőket írja:

— Kossuth Ferenc levele világosságot vetett néhány olyan, a kulisszák mögött történt dolgokra, amelyet annakidején senki nem tudott megmagyarázni.

A román paktumtárgyalások idején a képviselőházban elmondott beszéde után Apponyi Albert gróf elutazott Griegbe és csak hetek múltán tért vissza. Károlyi Mihály gróf, a függetlenségi párt ügyvezető elnöke akkor Amerikában volt. Március utolsó napjaiban, amikor még a szentpétervári utnak híre fel sem röppent a sajtóban, mert az erre vonatkozó első hír a Neue Freie Presse április 6-iki esti lapjában jelent meg, azt beszélték a függetlenségi pártkörben, hogy Apponyi Albert gróf *nincs megelégedve a pártban történt dolgokkal*. A függetlenségi párt elnöki tanácsának egyik tagja erre felkereste Apponyi Albertet és bekérte a függetlenségi pártba.

A kéz

Irta: Hugues Lapaire.

Az éj fekete köpenyébe burkolta a kis Nohant-tért, kis templomát és nagy diófáit. Körülbelül hatan lehettünk földmivések és vincellérek s ott ültünk a kis korcsma ajtaja előtt, midőn egyszerre jeges szélroham — amely néha megjelenik szeptember végével már — arra kényszerített bennünket, hogy bemenjünk.

Chevrin bort kért s a szüretéről beszélt, a melynek be kell következnie Szent Mihálynapra. Volt egy kis szőlője, melyet árverésen vett. Montipourel és e falu között feküdt, egy kilométernyire a megyei úton kellett menni, aztán balra fordulni s ez az ösvény a szőlőhegyek közé vezetett. Itt nemsokára egy keszuthoz jutott az ember, melynek közepén Kálvária emelkedett az ég feél. A parazita növényzet egészen felkuszott rá.

Ezen az estén, magam sem tudom, miért, kísértetekről is beszélünk. Bardeau ijesztett meg bennünket a fehér asszonyával, aki éjszákánként meg szokott jelenni Trou-á-Ragoutban, a Chevrin szőlőjének közelében levő földalatti folyosóban. Hozzá kell tennem, hogy Bardeau egy kis rosszindulattal kezelte az elbeszélését, mert mindig haragudott azért, hogy a szőlőt Chevrin megvette az orra elől.

Ez a Bardeau magas, idegen, száraz ember volt, oly hosszú kezekkel, melyek alig akartak véget érni. Nagyok voltak, mint a

Apponyi Albert este meg is jelent a függetlenségi pártkörben, ahol nemcsak elégedetlenségét fejezte ki a párt egyes tagjainak a *külpolitikai kérdésekben tanúsított magatartása miatt*, de azt is kijelentette, hogy ha a hármas-szövetség-ellenes támadások tovább is folytatódnak, az által *megnehezítik neki a pártban való benmaradását*.

Az ellentéteket akkor *sikerült elsimitani*, mikor azonban a pétervári utról megjelentek a közlemények s az európai sajtóban élénk visszhangot keltett, Apponyi Albert a függetlenségi pártban, a társalgóteremben újra kijelentette, hogy ő a maga részéről nem helyesli a pétervári ut eszméjét, mert *ő mereven ragaszkodik a hármas-szövetséghez*. A függetlenségi pártnak több tagja Apponyi jelenlétében tovább fejtegette a pétervári ut szükségességét, mire Apponyi idegesen jegyezte meg:

— *A pétervári ut hangoztatása az én kitessékelésemet jelenti a pártból.*

A függetlenségi párt elnöki tanácsának tagjai megnyugtatták Apponyi Albertet és tudomására adták, hogy Károlyi Mihály gróf semmit sem tud az egész utról és a kérdés függőben tartását kérték Apponyitól Károlyi hazaérkezéséig. Károlyi április 22-én érkezett meg Budapestre és másnap kora délután fölkereste Apponyi Albertet. Ugyanakkor meg ségi párt elnöki tanácsának tagjai, akik nem jelentek Apponyi Albert lakásán a függetlentudták megérteni, hogy dacára annak, hogy több ízben kijelentették, hogy a pétervári utról a pártban komolyan nem volt szó, Apponyi mégis állandóan a *pártkérdés felvetését kívánta a maga személyét illetően*.

Károlyi Mihály gróf, aki tudomással birt

mosóné sulyka. Alattomosnak tartották és szeme mindig kerülte a másét. Sokan azt állították róla a faluban, hogy az ördöggel cimborál...

A korcsmárosné anyja, egy öreg, legöregebb asszony az egész faluban, akit állandó meghülése a szobához szegzett, mondta, hogy az ördög néha mutatkozott is ott macska alakjában.

— Az áldóját! — mondotta Chevrin vidáman — ha a szőlőm tőszomszédságában ilyen mulatságos dolgok történnek, magam is szeretném látni azokat!

— Ah, szeretném látni? — kérdezte Bardeau, orrával a poharára hajolva.

— Kíváncsi lennék rá!

— Akkor hát nem ijednél meg, ha azt mondanák, hogy most lámpa nélkül menj el a szőlődbe?

— Nem!

— Nem hiszem!

— Fogadjunk! Két liter forralt borba!

— Elfogadom! — mondta Bardeau, nagy kezét a másik tenyerére téve. — De ki fogja bebizonyítani nekünk, hogy tényleg ott jártál?

— Bizonyítani? Nos, ime: az utszelen, tíz méternyire Trou-á-Ragouttól, körülbelül, van egy kecskeszemű szőlőbokr, az egyetlen az összes másfajta szőlők között, az valamivel feljebb van, mint a Trou, s egyetlen egy óriási fürt van rajta. Oly nagy ez a fürt, hogy azt hiszem, a kalapomba se férne, de meg a többi szőlő nem is hoz e fajta gyümölcsöt. Ezt

a pártban uralkodó hangulatról és tudta, hogy a párt többsége, ha Apponyi forszirozná a pártkérdés felvetését, Apponyi személye ellen foglalna állást, mindent elkövetett, hogy az Apponyi ellen hangulatot keltő párttagokat *leszerelje*, ami igen nehezen ment, mert a párt tagjai egyáltalán nem tudták megérteni, hogy mi szükség van a pártkérdés felvetésére akkor, amikor a Kossuth- és a Justh-párt egyesítése érdekében folytatott tanácskozások során ugy Apponyi, mint Justh Gyula, ugy Kossuth Ferenc, mint Károlyi Mihály nyíltan közölték egymással a külpolitikai kérdésekben elfoglalt álláspontjukat és egymásnak e tekintetben már a párt egyesítésekor továbbra is *szabad kezet* biztosítottak.

A debreceni levelet, melynek dátuma — április 21 — körülbelül összeesik azzal az időponttal, amikor Apponyi Albert a kitessékeléséről beszélt a függetlenség pártban, most ugy magyarázzák, ugy kommentálják, mint ha Apponyi álláspontjának és függetlenségi pártbeli *pozíciójának erősítésére* szolgálna. A levélnek azonban *ellenkező hatása lett*. A függetlenségi pártban *kissé korainak* tartják, hogy a Kossuth Ferenc utódjáról gondoskodjanak és nem enyhíti a dolgot az sem, hogy az erre vonatkozó levelet maga Kossuth Ferenc írta.

— **A román komité.** Egyik fővárosi lap azt a szenzációt közölte, hogy a kismajtényi zendülési pörben elítélt emberek érdekében Mihályi Tivadar képviselő összehívta a román komitét. Mihályi kijelentette egy újságíró előtt, hogy nem a komitét hívta össze, hanem a komiténak néhány tagját és jóbarátait, akikkel arról tanácskoznak, hogy miként segíthetnének az elítélteken.

figom lesznedi a tövéről és elhozom nektek. Jó lesz?

— Jó.

És mialatt mi egy utolsót kocintottunk, Bardeau, anélkül hogy észrevettük volna, eltiint közülünk.

— Készítsd elő égett borodat!

— Perraudin! — mormogta Chevrin, — Ugy se fog egyetlen somba se kerülni!

És fütyörészve távozott a kövér sötétségben.

— Na, ez nem félénk ember, ha ebben az órában Trou á Ragouba mer menni — szölt Delaudiére, egy boischatui földmives.

La Marotte a fejét lóbázta és csontos árnyéka feketén verődött vissza a falon, csodálatos hajviseletével együtt.

Multak a percek. Lassan, ritmikusan ütötte a negyedeket az óra. Perraudin a bort készítette elő egy nagy kék virágos salátás tálban, de nem birtuk visszanyerni jókedvünket. Az óra féltizenegyet ütött. Meg voltam lepődve, hogy Bardeau nem tért vissza, s bizonynyal a többiek is csodálkoztak ezen, de egyikünk se mert megjegyzést tenni rá. Anynyira megfeszültek idegeink, hogy a legkisebb neszre, a butor reccsenésére is összeresztünk.

Egy gyertya világított csak, s árnyékunk táncolt a szoba falán, nyugtalanul, szó nélkül ültünk, midőn egyszerre hirtelen megnyílt az ajtó, s aztán Chevrin jelent meg a kiűzöbön, kalap nélkül, összeborzolt hajjal, összetépett

A választójogi vizsga-bizottságok

A közigazgatási bizottság ülése

Debrecen város közigazgatási bizottsága ma délután tartotta meg *Domahidy Elemér* főispán elnöklése alatt a havi ülését, amelyen a rendes havi jelentéseken kívül határoztak az új választójogi törvény értelmében alakítandó és az irni-olvasni tudás megvizsgálására hivatott bizottságok ügyében.

Az ülés lefolyásáról tudósításunk a következő:

(A polgármester jelentése.)

Kovács József polgármester jelentése szerint április havában a rendőrség letartóztatott 246, eltoloncolt 44, kiutasított 40 egyént. Kiadott 67 iparengedélyt, 83 munkakönyvet. — Elszállásoltatott 4 táborknok, 4 törzstiszt, 15 főtiszt. Kivándorlásra kiadtak 9 utlevelet. Bejelentette még a polgármester, hogy április havában megkezdtek a rendőrségi palota építését és az egyetemi klinikák földmunkáit.

(A választójogi vizsga-bizottság.)

Körner Adolf főjegyző betérjstette a belügyminiszter rendeletét az új választójogi törvény értelmében ama bizottságok megalakításáról, amelyek az irás-olvasás megvizsgálására lesznek hivatottak. Javasolja, hogy három ilyen bizottságot alakítsanak a bizottság. *Domahidy Elemér* főispán előterjeszti, hogy jobb volna több bizottságot alakítani, mert 2000—3000 jelentkező lesz. Azonkívül pedig tekintettel arra, hogy a legtöbb jelentkező ipari munkás, aki vesztené munkaidejéből, ha napközben kellene a vizsgára jönnie, a vizsgákat este hat óra után és lehetőleg vasárnap tartásuk meg.

Márk Andre helyesi ezt az indítványt, amely minden emberi és más fölhozható okból is és egyebekben is nincs semmi akadály a kérdésnek.

A bizottság kimondta, hogy hét bizottságot alakít, amelyek reggel 8 órától 12-ig, délután 4 órától 8-ig fognak működni, egyben föl kérte *Kovács József* polgármestert, *Körner Adolf* főjegyzőt, hogy *Hajdu Ferenc* kir. tanfelügyelő beosztásával a bizottságokat alakítsa meg. Fölhívta a bizottság a tanítókat, hogy a IV. osztály elvégzéséről a bizonyítványokat adják ki s ezentúl az előmeneteli naplókat egy példányban szolgáltatassák be.

(Adózás.)

Nagy József kir. tanácsos pénzügyigazgató bejelentette, hogy április havában be-

ruhában, s annyira halvány arccal, hogy szinte rá se ismertünk.

Egy székre roskadt, melyet *Perraudin* nyújtott eléje, s tétova tekintete szerte kalandozott a szobában, amellet lihegett, mint aki sokáig futott egy huzamban.

Reáhajolva vártuk, hogy megszólaljon.

— Azt hittem . . . — mormogta végre — azt hittem, hogy ott halok meg!

— Láttad a fehér asszonyt? — kérdezte *La Marotte*.

— Nem! Várjatok! Egy pillanat . . . Meg fogom mondani . . .

Nem bírt elég levegőt kapni, annyira elfáradt, s görcsösen összeszorult a torka.

Aztán szaggatottan a következőket mesélte el nekünk:

— Nem bírtam kivenni semmit eleinte. Szerencsére jól ismerem a szőlőmet . . . Bezárt szemmel is eltalálnék benne . . . Csak egy dologtól féltem, hogy beleesem a *Trou-á Ragouba*, s hogy eltöröm a lábomat. A kereszthoz érve, így szóltam önmagamhoz:

— Ime, előttem a kereszt! Még néhány lépés és balra tölem megtalálom a kecskeszemű szőlőt. Igen, itt van! — Tényleg lehajoltam, a förtnek a közepén kell lennie. A levelek között tapogatóztam, hogy leszakítsam, amidőn . . . ah! *Szent István*, nem bírom elmondani nektek . . . Beleőrülök, ha csak rágondokok is!

Mi többiek türelmesen vártuk, míg újra lélekzethez jut, remegve, s csaknem oly ijedten, mint ő maga.

folyt egyenes adóban 75,301 korona 83 fillér, hadmentességi díjban 677 korona 39 fillér, bélyegjövődékben 69,235 korona 98 fillér, jogilletékben 73,127 korona 80 fillér, díjjövődékben 2520 korona 95 fillér, dohányjövődékben 168,970 korona 75 fillér, határvámjövődékben 23,928 korona 95 fillér, fogyasztási és italadóban 56,842 korona 54 fillér. Fizetési halasztást 45, időleges házadómentességet 32 esetben adtak meg.

(Javul a közegészségügy.)

Tüdös Kálmán dr. főorvos jelentése szerint április havában a közegészségügyi állapotban örvedetes javulás állott be, mert a megbetegedések száma nagy mértékben csökkent. Ragályos betegség március havában 106 áprilisban 66 esetben fordult elő. Ennek nagy részét is a teljesen veszélytelen fültömrigylob és kanyaró esetek tették ki. Sok volt a gümőkór-halálozás. A tél folyamán legyengült gümőkóros betegek rendszerint április és május hónapokban halnak meg. Hogy a gümőkór-halálozás tavaszi magas száma is jelentékenyen csökkenjen, ahöz még hosszás és kitaró közegészségügyi közigazgatási és szociális munka szükséges.

A közutak és a vízvezeték állapota általában kielégítőnek mondható. A *Csapó-kert* *Toldi-utcai* kut használhatatlan állapotban van. Előterjeszti még, hogy miután a vízvezeték használatának már semmi akadály nincs, a város utcái és terei rendszeresen és bőségesen öntöztessenek. Szükséges ez a közegészségügyi okok mellett azért is, hogy a vízvezetéknel még mindig mutatkoznak olyan jelenségek, amelyek arra mutatnak, hogy a csőhálózat egyáltalán öblítve nincsen.

A bizottság a jelentés tudomásul vétele mellett az előterjesztés értelmében határozott.

(Iskolaügyek.)

Hajdu Ferenc kir. tanfelügyelő bejelentette, hogy a kultuszminiszter a ref. tanítóképző vizsgálatához miniszteri biztosul *Deák Lajos* marostordai tanfelügyelőt, a római katolikus tanítóképzőhöz *Hanauer A. Istvánt*, a Szent Imre kollégium igazgatóját, a ref. tanítóképzőhöz *Hajdu Ferenc* tanfelügyelőt küldte ki. Az elemi iskolák IV. osztályának vizsgájához külön iskolafelügyelőként *Révész György* hajdudorogi, *Józan József* állami és *Kuthi Zsigmond* izraelita elemi iskolai igazgatókat nevezte ki.

(Állami közutak.)

Az állami közutak állapota áprilisban kedvező volt, a szükséges eljárások és munkák folyamatban vannak.

— A fört helyén — folytatta aztán — egy . . . egy . . . kezét éreztem! . . .

— Egy kezét?

— Igen! Egy kezét, mely hosszú volt, nedves és jeges, mint egy halotté! Kialtani akartam, nem bírtam. Fuldokoltam. Ugy tettszett nekem, mintha ez a kéz utánam nyulna, meg akarna ragadni, megfogna, megfojtana! . . . Megkísérlettem a menekülést: lábaim felmondták a szolgálatot . . . Végre egy perc multán, mely egy egész örökkévalóság-nak tetszett előttem, sikerült hátrálva menekülnöm . . . Futottam, anélkül hogy tudnám merre . . . Elbuktam, eltévedtem a saját szőlőmben! . . . Ah! Azt képzeltem, hogy minden tőkéből egy-egy kéz nyulik ki, hogy megragadjon! Végre kiértem az utra, s elkezdtem futni, szaladni . . . Ah! az áldóját! jobb idebent, de mennyivel, mint odakünn!

Chevrin mélyet sóhajtott, s aztán összegörnyedt, szinte elalélt. Mi tiszteletben tartottuk elmélyedését. Mireánk oly mély benyomást tett az, ilyet hallani egy olyan ember szájából, akit bátorságáért mindenki dicsért, s aki sohase hitt semmiféle babonában, hogy teljesen elfelejtkeztünk az égett borrhól, s a furesa fogadásról, amelyet meg kellett volna nyernie!

En azonban magamban mégis tettem egy megjegyzést: hogy miután *Bardeau Chevrin* előtt hagyta el a szobát, volt ideje bőven elbujni a szőlőtöke mellett s odanyujtani neki szokatlanul hosszú, nedves, hideg kezét . . .

Alaptalan riadalom

A fagy nem okozott nagy kárt

A tegnapi napon vészhirek kaptak szárnyra. Hivatalos helyről is kiadott közlemények szerint a fagy elpusztította az ország termésének reményeit s katasztrófa előtt állunk. Ma azután illetékes helyeken a fagyok okozta károkról a következő megnyugtató fölvilágosításokat adták:

Ghillány Imre báró, tekintettel a fagykár okozta vészhirekre, távirati jelentést kéretett az ország minden részéből. A válaszok legtöbbször megnyugtató. Nincs nagy kár. Általános reménykedés hangzik a válaszokból az esetre, ha egy jó eső következne.

Az O. M. G. E. vezetőségének ez a fölfogása:

— Sok helyről kaptunk értesülést — hangsúlyozzuk, hogy nem hivatalos, csak magáninformációkat — és ezek szerint nem olyan fékete az ördög, mint a milyennek festik. Helyenként nagyobb pusztításokat végzett ugyan a fagy, de az ország átlagos gazdasági képe — úgy véljük — csak alig érzi meg e lokális károkat. A gyümölcsnek és szőlőnek ártott a fagy, de viszont a termés olyan abnormisan bőségesen ígérkezett, hogy szinte szükség volt egy kis mérséklésre, ami lefojtsa ezt a tulontul dus állapotot, ami tulengve a szüreti eredményekre, káros lehetett volna. Ezt mi, szakképzett gazdák, jobban tudjuk, mint a kisebb látkörü gazdák, a kik a legkisebb szellőtől is megrebbeennek. — Egyébként soha sem történt még az meg, hogy a legkisebb fagyra, derre félre nem verték volna a harangot és mégis akárhányszor a harangok félrevereése ellenére is nagyszerű terméseredmények következtek be. Nem lehetetlen azonban, hogy mi optimiztikusabban látjuk a helyzetet. Néhány nap mulva pontos megállapításai lesznek a földmivelésügyi miniszteriumnak, az lesz a döntő.

Szilassy Zoltán országgyűlési képviselő, az O. M. G. E. alelnöke a következőket jelentette ki:

— Nekünk hivatalos értesüléseink nincsenek. Hivatásomnál fogva azonban sok gazdával érintkezem, akik közül soknak hírei egyenesen riasztók. Magam is gazdálkodom és a személyes tapasztalatom az, hogy az én környékemen korántsem olyan súlyos a helyzet; a kár nem jelentékeny. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy más helyeken súlyosabbak az állapotok.

A földmivelésügyi miniszterium XI. osztálya foglalkozik e károk megállapításával. — Innen a következő fölvilágosítást adták:

— Jelentékeny fagy szombatról vasárnapra virradóra és vasárnapról hétfőre virradóra volt, szerencsére azóta egyáltalán nem volt fagy. Ma összesen négy táviratot kaptunk és ezekben a kolozsmezei tekei járásokon kívül három olyan helyről érkezett kárjelentés, ahonnan már előbb is érkezett. Új kár tehát nincs.

— Ma már sokkal tisztábban látjuk a helyzetet, mint tegnap és tegnapelőtt. Ennek oka az, hogy az első riadalom a legjózanabbul látó gazda jodiciumát is befolyásolja. — Előző hivatalos jelentéseinket ugyan fenntartjuk, de redukáljuk is azzal, hogy a kár kisebb, mint az az első jelentések alapján megállapítandó volt.

— Szigorú értékkel mérve, a szőlőben körülbelül 20 százalékos kárt állapíthatunk meg hozzávetőlegesen, de könnyen megcsúszhat, ha 10—12 nap mulva, amikor tisztábban látható az eredmény, ennél jóval kisebb lesz a megállapítás. Gyümölcsben — már most megállapítható — jelentékenyen kisebb a kár, mint a szőlőnél.

— A károsodás tulajdonképpen csak a felső vidékeket, főként az ország északnyugati részét érinti, a Tisza—Maros szögében, a Dunántul délibb vidékein és Erdélyben egyáltalán nincs kár, az alföldön és a délvidéken pe-

dig alig sem ártott zett csu-

E n hogy a dolog vo alig van nyit bev

A ku

A ma a k szó ese ról, egy kultusz tárca k

Az vetkező

Sz zenegy lentette köszön val tan

Ez jára.

Ev onlaná turáról kiadás gációb zik a c lesznek hadvis a béke szerint az elh

B program a II. k az iske állapot is ren két os kéri

résnek szemb nusit, szemb tornat és gor nyelm költsé dalon.

P müvés lán. A teljes

túra hogy magy tét, h három ház i adást a vidé kellen Elitel stílus

I váltás

E anyab

S és ir hogy kávé stílus A ma becsi nak a vigyá kötel érden sziku Bánk

dig alig szembetűnő. Gabonának különben sem ártott, egy kevés helyen a rozsban végzett csupán percentualiter igen kis pusztítást.

E nyilatkozatok alapján megállapítható, hogy a riadalom korai volt, elhamarkodott dolog volt e riasztó jelentéseket kiadni. Kár alig van. Sokkal kevesebb annál, mint amennyit bevallanak.

A kultusztárca költségvetése

A képviselőház ülése

A kultusztárca költségvetését tárgyalta ma a képviselőház. A költségvetés révén sok szó esett az Operáról és a Nemzeti Színházról, egy kevés szó a vidéki színházról is. A kultusztárca letárgyalása után a honvédelmi tárca költségvetésére került a sor.

Az ülés lefolyásáról tudósításunk a következő:

Szász Károly alelnök háromnegyed tizenegy órakor nyitotta meg az ülést. Bejelentette, hogy Fejérváry Imre báró levélben köszönte meg a Háznak atyja halála alkalmával tanúsított részvételt.

A kultusztárca.

Ezután áttértek a közoktatási tárca vitájára.

Evetovics János: Szerette volna, ha leomlanának a pártok válaszfalai, amikor a kultúráról von szó. Azt hirdetik, hogy hiábavaló kiadások azok a milliók, amelyeket a delegációban hadügyi célokra megszavaznak. Bizik a delegátusok bölcsességében, hogy nem lesznek ezek hiábavaló kiadások és nem a hadviselés előmozdítására szolgálnak, hanem a béke istápolására. A katolikus autonómiát szerinte nem kell sürgősen megcsinálni, mert az elhamarkodás a rendezés rovására menne.

Berzeviczy Albert: Az egész kultusz-programhoz egy megjegyzése van és pedig a II. kerületi főreáliskola ügye dolgában. Ez az iskola, noha a főherceg fia is idejár, rossz állapotban van és egészségügyi szempontból is rendezésre szorul. Hat helyiségben tizenkét osztályt helyeztek el, s évek óta hiába kéri a kibővítést, nem tesznek eleget a kérésnek. Az állam, mely a felekezeti iskolákkal szemben oly tiszteletreméltó bőkezűséget tanúsít, legyen méltányos a saját iskolájával szemben, csináljon a II. ker. főreáliskolában tornatermet, mert a mostani pincében van, és gondoskodjék arról is, hogy világos és kényelmes helyiségek legyenek. Egyébként a költségvetést elfogadja. (Helyeslés a jobboldalon.)

Pekár Gyula szerint az élet fűszere, a művészet, nem hiányozhatik a kultúra asztalán. A miniszter főleg a népnevelésre fordítja teljes energiáját; a szónok a magasabb kultúra továbbfejlesztését ajánlja. Kifogásolja, hogy a Nemzeti Színház elhanyagolja a régi magyar darabokat és megemlíti azt az ötletét, hogy 1916-ban, Shakespeare halálának háromszázadik évfordulóján, a Nemzeti Színház is rendezzen néhány Shakespeare-előadást Stratfordban és Londonban. Továbbá a vidéki múzeumok föllendítését kívánja, meg kellene szerezni a bécsi múzeum műkincseit. Elítéli végül a Budapestet elcsufító építkezési stílust.

Lázár István gróf az erdélyi kepe-megváltásról beszél.

Brandsch Rudolf a népiskolákban az anyakönyvi oktatás keresztülvételét kívánja.

Szász Károly a Nemzeti-színház nyelvi és irodalmi kötelességeiről beszél. Elítéli, hogy újabb irodalmunkba becsempészik a kávéházi becsempészik a kávéházi budapesti stílust, amely a magyarság rovására megy. A mai magyar export irodalom nem szerez becsületet. Ezért kellene a Nemzeti-Színháznak a nemzeti nyelv épségére és szépségére vigyázni. Beszél tovább a Nemzeti-Színház kötelességeiről, Bánffy Miklós gróf intendáns érdemeiről, majd arról, hogy a magyar klasszikusokat most mellőzik. Nem adják elő Bánk-bánt. Pedig olyan Gertrudisunk van

— úgy mond — aki, kimondom Jászai Mari, páratlan az egész világon. És Bánkra is van kitűnő színészünk, aki már játszotta is ezt a szerepet a vidéken s ambicionálja is magának.

Bánffy Miklós gróf: Ki az?

Szász Károly: Gál Gyula. Fölsorol ezután néhány klasszikus művet, amelyet elő kell adatni.

Az elnöki széklet ezután **Szász Károly** ismét elfoglalja.

Evetovics János: A katolikus autonómiát sürgeti.

Berzeviczy Albert az egyik budapesti főreáliskola érdekében szólal föl.

Pekár Gyula a művészeti kérdésekhez szól hozzá, a Nemzeti-Színház nagyobb anyagi támogatását, a vidéki színházpartolását kívánja és azt, hogy az Opera költségeinek szabjanak határt.

Bánffy Miklós gróf fölszólása után **Jankovits Béla** dr. kultuszminiszter beszélt a javaslat mellett. A vallásoktatást, amely minden államban megvan, fönnt kell tartani. A népiskolára Magyarország áldoz annyit, mint más kulturállam. A debreceni és pozsonyi egyetemek föllállítását a budapesti és kolozsvári egyetemek tulzsfuflaltsága tette szükségessé. A debreceni egyetem három fakultása már ez év szeptemberében már meg is nyílik s csakhamar kiegészítik az orvosi fakultással is. Védelmébe vette ezután a Nemzeti-Színházat, majd a költségvetés elfogadását kérte.

A Ház a költségvetést általánosságban és részleteiben is elfogadta.

A honvédelmi tárca.

Áttért ezután a Ház a honvédelmi tárca költségvetésének tárgyalására. Az előadók előterjesztései után **Hazai Samu** báró honvédelmi miniszter szót a költségvetéshez. Összehasonlításokkal bemutatta a honvédség fejlődését. Ezelőtt volt 28, most van 32 honvédezed 16 tízezerreddel, a mozgósítás gyorsabb. Bejelentette, hogy semmi akadály sincsen az új katonai büntető perrendtartás életbeléptetésének. Kéri a költségvetés elfogadását.

A tárgyalást itt félbeszakították és annak folytatását holnapra tűzték ki.

Tibor Ernő kiállításáról

*

A Piac-utca 28. számú, új városi bérház első emeletén ma nyílt meg **Tibor Ernő**nek, az országos nevű váradi festőművésznek a kiállítása.

Tibor Ernő a legérdekesebb tehetségek egyike, akivel eddig Debrecenben szembekeültünk. Virtuóz a rajzban s a legkomplicáltabb kompozíciókat, a legmarkánsabb vonalakra egyszerűsítve, mesteri biztossággal oldja meg. Emellett a szédítő rajztechnika mellett csodálatos erőt mutatnak a szintfoltjai. Gyönyörű kemény színeivel szinte kiverekedi a vásznain a mondanivalóját. Nem pepecsel, erre az ő ideges kompozíciói mellett ideje sincs, hanem széles vonásokkal fölényes erővel veti a foltokat a vásznaira. „A körhintán” című képének lendülete a valóságos mozgás illuziójával ragadja el az embert. A „Kapátók” parasztjai s az „Emelő munkások” figurái a mozgásoknak ezredrésznyi pillanatait oly szédítően csapják a szemünkbe, hogy ha egyszer láttuk őket, lehetetlen lesz elfeledni.

De nemcsak a rajz technikájával képes elkápráztatni **Tibor Ernő**, hanem színeinek dus szépségével is. Ahogy az „Aratók” című két vásznan a szikrázó nyári napsütést és a nyárutói hágyadt elhalkulást kihozza, a legforróbb lelki szenzációval fölért.

Becsülni és szeretni fogja megtanulni mindenki **Tibor Ernő** művészetét, aki ezt a kiállítást megtekinti. **Tibor** a képei árát igen

mérsékelte s bizonyos, hogy a debreceni közönség kapni fog az alkalmon, hogy **Tibor** képeket vásároljon. A kiállítást hivatalosan holnap, szerdán délelőtt fogja megnyitni **Domahidy Elemér** főispán. A kiállítás részletes méltatására még visszatérünk.

Kossuth Ferenc halálos ágyánál

Már nincs remény

Kossuth Ferenc az éjszakát nyugtalanul töltötte el és nagy fájdalomról panaszkodott. Felesége és titkára, **Pallay Sándor** csak nagy nehezen tudták megvigasztalni a nagybeteg, aki hajnaltájban szenderedett el egy-két órára. A beteg hőmérséklete reggel 37,3 fok, pulzusa hetvenhatot vert s táplálékot nem vett magához.

Reggel öt óráig virrasztott mellette a felesége, aki teljesen kimerülve, végre pihenni tért. Első látogatója ma **Müller Kálmán** báró orvosa volt, aki *lethargikus állapotban találta Kossuth Ferencet*. Negyed tizenegy órakor megjelent **Apponyi Albert** gróf és amikor **Kossuth** fölébredt, néhány percig a beteg ágya mellett tartózkodott. Az előszobában több képviselő és újságíró várakozott, amikor **Apponyi** rövid idő múlva leverten, könybelábadt szemekkel kijött, így szólott hozzájuk:

— Sajnos, itt már nincs remény. Csak napok kérdése, hogy meddig bírja még ez a fáradt test . . .

Személyesen és telefonon ma is sokan érdeklődtek **Kossuth** Ferenc állapota iránt, de a beteghez **Apponyin** kívül senkit sem eresztettek be.

Kossuth betegsége rendkívül idegessé teszi, nyugtalanul hanykolódik ágyában és még az orvosokat is alig tűri maga mellett. — Kezelőorvosa, **Müller Kálmán** báró tegnap négyszer, vasárnap ötször látogatta meg.

Ma reggel **Kossuth** Lajos Tivadar táviratot küldött, amelyben jelzi, hogy későbbi táviratban tudatja, mikor érkezik.

Az orvosok lemondtak minden reményről és most már talán csak napok kérdése, hogy **Kossuth** Ferenc szívós természete meddig bírja a betegségével járó rettenetes fájdalmakat.

Fél tizenegy óra óta még mélyebb lethargiában, apathikus elgyöngültségbe merült a nagybeteg **Kossuth**. Senkit sem bocsátanak be hozzá. **Apponyi Albert** gróf távozása után még titkára sem juthatott már be a beteghez, aki mellett csak felesége és inasa, **Jancsók István** tartózkodik. A szoba el van sötétítve és minden zajt eltompítottak a távolabbi szomszédságokban is. Az előkelő politikai körök érdeklődése ma is nagy mértékben nyilvánult meg.

Déli 12 órakor **Sághy Gyula** várakozik a nagybeteg szobája mellett. A veszedelem növekszik, mert a beteg semmi táplálékot nem vesz magához. *Láza csökken s ez még súlyosítja a helyzetet*. Sajnos, — meg kell írunk a szomorú valót — a percekben alig van remény **Kossuth** felgyógyulásához.

Dr. Szöllős Dezső

ügyvéd irodáját

Piacz-utca 59. szám alá

(Steinfeld-házba) helyezte át.

Baltazár Dezső dr. Tisza Kálmáné emlékére

A Nagypénteki Társaság ünnepélye

Megemlékeztünk már arról, hogy a Nagypénteki Református Társaság tegnap igen sikerült kegyeletes emlék-ünnepélyt rendezett Budapesten a Szilágyi-téri templomban néhai Tisza Kálmáné emlékére. Az ünnepélyen az emlékbeszédet Baltazár Dezső dr. püspök mondta. A hatásos, gyönyörű beszédet itt adjuk:

— Tisztelt Gyülekezet! Ki tudná megmondani, hogy a gyászünnepekben mi termékenyíti meg a lelkeket? Mi fejt ki jobban az áldásokat: a vriágok kelyhét, a gyümölcsök gerezdjét, az éjszaka-e, vagy pedig a nappal, mikor biztató fényével, beszédes zajával cselekvésbe hajt az élet? Mérjünk ki egyenlő osztályt minden tényezőnek. Gyászruhánk szövétét csillogó arannyal himezzük tele és a ködben csillanjon meg a sugár, mely hálaadást vetit Istenhez, kinek hatalmában van a sötétség és világosság. Gyász meritse lelkiünket az alázatosságba, a hála szárnyaltassa fel lelkiünket a magasba.

Tisza Kálmáné Dégenfeld Ilona grófnő valódi emberi nagyság volt. A templomban mondom ezt, melynek isteni rendeltetése nem tűr képmutatást. Mindenütt az igazságot kell mondani, mert mindenütt az igaz Isten ítélte alatt vagyunk és hogyha a vásáros világ ferditene is a nyelv igazán, itt érezni kell a világ ostorát, mely kitisztította az igazság megtartóitól a templomot.

Nemcsak az anyagi, de a szellemi és erkölcsi értékek meghatározásaiban is sokféle mértékhez alkalmazta magát a világ, pedig csak egyetlenegy az értékszerző. Az emberkülönböztetés iránti hajlama odáig megy, hogy még a differenciált emberi tulajdonságok mérlegelésébe is osztályozásokat vegyít. Nyugtalanokodó lelkiismeret munkája ez. Így az emberiség a becsület osztályozásánál is labirintusba téved, pedig egy a becsület, változhatatlan és megoszthatatlan és ez a gondolat és cselekedet abszolút kongruenciája. Minthogy a harmatcsepp egyformán fénylik mindenhol, úgy a fejedelmi haló magas ormán, mint a letaposott mező apró fűszálán, így van ez az ember nagyságával és általában a nagysággal is. Kérdem, vajjon a szikla nagyobb-e, mely örök hóval koronázott ormával lenézi a fellegeteket, avagy a kicsiny csira, melyben a földi élet káprázatos lehetősége honol? Vajjon az óceán nagyobb, vagy az egyetlen könyecsepp, melyben egész szíviünket kisírjuk? Vajjon nagyobb-e a hatalom, mely végigveri a világot, vagy az alázatosság, melynek a föld bírása biztosítva van? Lehet nagy a tudomány, mikor ujjá köré csavarja a természet erőit, de ezzel szemben igen nagy lehet a lelki szegénység. Lehet valaki nagy tudós, nagy államférfi, lehet nagy gazdagsága, lehet nagy fejedelem, anélkül, hogy a valódi emberi nagyság mértékét hiánytalanul be tudná tölteni. A názárethi mester, kiben az istenség teljessége jelent meg, az emberi nagyságot így határozza meg:

— „Ki nagy akar közöttetek lenni, legyen a ti szolgátok”.

Majd a szabadságról azt mondja: „A szabadságot arra kell használni, hogy szeretettel szolgáljunk másoknak.” Ha parancsra szolgálók, szolga vagyok, ha hiúságból szolgálók, farizeus vagyok. De ha szabadon veszem fel a szolgálat igáját, magáért az igáért, mert abban az Isten dicsőségét látom tündökölni, akkor, ha tétováz is bölcseségem, ha hatalmam a föld porába is hull, érzem, hogy megérintette homlokomat az emberi nagyság koronája. Az élettelen testek fajsúlyát az a vízmennyiség határozza meg, amelyet a test

a maga abszolút súlyával kiszorít. Az emberi nagyság mérőfoka, hogy a mi szolgálatunk mennyit tud az emberi szomorúságokból kiszorítani. Ezzel a szolgálattal nő az emberi nagyság mérőfoka, hogy a mi szolgálatunk mennyit tud az emberi szomorúságokból kiszorítani. Ezzel a szolgálattal nő az emberi nagyság. Van világ szerinti nagyság is, mely úgy néz ki, mint egy piramis, mely széles talpával a földhöz áll és felfelé mindjobban összenyomul. Az Isten törvénye szerinti nagyság csucsával érinti a földet, felfelé mindig szélesedik és ott fent a magasban azután az Isten dicsőítésének van végtelen tere.

Szeretett gyülekezet! Vehették észre, hogy amint fokról-fokra emelkedtünk az emberi nagyság tiszta eszméjéhez, mind fényesebben, az áldás s példa minden termékenyítő erejével körvonalozódtok elénk a nagyszony képe, kinek emlékét jöttünk ide feleleveníteni. Nagy volt azokban a dolgokban is, melyek alapján a világ az emberi nagyság koronáját nyújtja, de a másik irányban is. Gazdagsága mellett az egyszerűség alázatával hajolt meg Teremtője előtt. A hatalom nála szolgálatá vált. Tudásának fénye mellett a hitvesi jóság és az édesanyai gondviselés ragyogó mintaképe volt. Az ő életében az a rendeltetés valósult meg, amit csak kiválasztottaknak tartogat az Isten. Egyéniségének összetételében, munkásságában a női kérdés eszményi megoldásához szimbolumot adott a világnak. Viszont a világ tisztességet ad neki, amilyen kegyeletből, hálaából csak a legnagyobbaknak jut osztályrészül. Az Isten pedig szomszédos helyet ad neki jobbra felől.

A magas röptű szép beszédet az ünnep közönsége nagy gyönyörűséggel és figyelemmel hallgatta.

Dinamit a debreceni állomáson A titokzatos oláh munkás

Titokzatosnak látszó ügyben indította meg a nyomozást a debreceni rendőrség. — Egy román munkást fogtak el, akinél **több kilogramm dinamitot és gyújtózsínort** találtak.

Vasárnap hajnalban két órakor a nagyalomás harmadosztályú várótermében egy lopási ügyben kutatást tartott az utasok között **Furkó László** rendőrőrmester; amint **Koszté Gábor** román bányamunkás podgyászát vizsgálni kezdte, meglepő felfedezésre jutott. Koszte ládájának alján **papirosba csomagolt dinamitot és hozzávaló gyújtózsínort** talált.

Furkó őrmester a munkást fölkereste az őrszobába, de nem tudta kikérdezni, mert Koszte Gábor csak románul beszél. Erre bevitték a főkapitányság központi ügyeletére, ahova óvatosan elszállították a dinamitot is.

A rendőrségen nagy konsternációt keltett a dinamitos román ember. A bünyői osztály főnöke nyomban intézkedett, hogy a robbanó anyagot átvigyék a rendőrség régi épületébe s ott biztonságba helyezték. **Fáber Kálmán** rendőrpapancsnok megmérte a dinamitot, amely **két kiló és 75 dekagramm súlyu, a gyújtózsínor hat méter hosszú volt.**

Koszté Gábort **Komlóssy Pál** dr. rendőrkapitány tolmács segítségével kihallgatta. A munkás elbeszélte, hogy a borsodmegyei **Rudabányán** dolgozott. Köveket robbantottak s ehhez használta a dinamitot. A múlt hét péntekjén elbocsájtották a munkából s ekkor magával hozta a dinamitot, amelyet saját pénzén vásárolt s így az ő tulajdonát képezi. Az

volt a terve, hogy szülővárosába, **Bánffyhyudra** megy vissza. Koszte tagadta, mintha valami más szándéka lett volna a dinamittal.

A rendőrkapitány nem fogadta el a munkásnak ezt a vallomását, hanem felügyelet alá helyezte s táviratban kereste meg a rudabányai csendőrséget, hogy állapítsa meg: mennyiben felel meg a valóságnak Koszte előadása. Ma reggel érkezett meg a csendőrség válasza, amelyben közli, hogy **a munkás a dinamitot és a gyújtózsínort lopta a bányaváralattól.** A rudabányai csendőrség egyuttal azt is közölte, hogy a lopás miatt a vállalat bűnvádi följelentést tett Koszte Gábor ellen. **Komlóssy Pál** dr. újra kihallgatta a munkást, aki ekkor már beismerte, hogy a dinamitot és a gyújtózsínort **lopta.** A rendőrkapitány ennek alapján **előzetes letartóztatásba helyezte a román bányamunkást** és holnap átkísérik a kir. ügyészség fogházába. Lopás büntette és robbanó anyag szabályellenes szállítása által elkövetett kihágás miatt indítják meg ellene az eljárást.

A rendőrség most azt kutatja, hogy **mi célja volt a dinamittal** Debrecenben **Koszté Gábornak.**

Színház

* **Borbély Lili bucsuja.** Ma tartotta utolsó előadását e szonban Mezei Béla társulata. A „Léni néni” című bohózat került színre s a telt ház közönsége szakadatlanul ünnepelte **Borbély Lilit**, akit színpadra léptekor a tapsok olyan orkánja fogadott, amelyre példa is alig van a színház történetében. Ez az ünneplés a színpadról áterjedt a kulisszák mögé; **Borbély Lili** öltözjét virágesővel borították el. Tizenöt csokrot kapott a távozó primadonna, köztük egy bájos gyöngyvirágcokrot egy ezüst bonbonnierral három urileánykától. A szeretetnek olyan ragyogó megnyilvánulása volt a tegnapi est, hogy **Borbély Lilinek** szíve mélyéig meghatódva kell távoznia Debrecentől.

APOLLO

Ma Szerdán és Csütörtökön
A KOSSUTH-SZOBOR

leleplezésén készült felvételek bemutatása!

MAGYAR BESZÉLŐ FILM.

Bámulatos precizitás. — — — Ezenkívül

Saturnin Farandol

Fantaszlikus kalandor történet.

Előkészületen **Molnár Ferenc** premierje: **Az aranyásó** sláger-szkecs.

DR. FENYVES IGNÁCZ

ÜGYVÉDI IRODÁJÁT

SZENTANNA-UTCA 6. SZÁM

ALÁ HELYEZTE ÁT.

Szt. Lukács-
fürdői **Kristály** forrás
ásványvíz

a világ legerjedtebb és legjobb üdítő vize.
Debreczeni főraktár **KÖZPONTI DROGERIA**
városház-épület, ahonnan a vizet házhoz is szállítják.
Kapható minden fűszerüzletben.

HIREK

— **A király gyógyulása.** Bécsből táviratozzák: Schönbrunnból közlik a király állapotáról, hogy a hurut oldódása örvendes módon halad előre. Mig a hétfőre virradó éjjel nyugtalan volt és a királyt többször fölébresztette a köhögési inger, tegnap délután már ismét javulás mutatkozott állapotában. Az éjjelt az uralkodó nagyon jól töltötte, csupán egyszer ébredt fel, de mindjárt ismét elaludt és zavartalanul pihent reggel négy óráig, amikor szokása szerint fölkel. A zavartalan alvás felidítette ő felségét, friss és jókedvű volt s nagyon jó étvágyal fogyasztotta reggelijét, majd később villásreggelijét. Kerzli dr. a reggeli vizsgálatnál megállapította, hogy a hurut oldódása kedvezően haladt. Az üdítő álm nagyon megerősítette a királyt s a legjobb kedvben intézte el munkaprogramját, a lehangoltság vagy fáradtság legcsekélyebb jele nélkül és hallgatta meg az udvari méltóságok jelentését. Hivatalosan azt jelentik, hogy a király az éjszakát jól töltötte és üdítő álma volt. A hurut tünetei csekélyebbek mint tegnap, a közérzés ennek megfelelő.

— **Hajdúvármegye tavaszi közgyűlése.** Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága e hó 15-én tartja meg rendes tavaszi közgyűlését, amelyen a költségvetést is tárgyalni fogják.

— **A Bajor királyi család Sárváron.** — Szombathelyről jelentik: Sárváron, de szerte Vas megyében is lázas érdeklődéssel tekintenek III. Lajos bajor királyi és családja sárvári látogatása elé. A fogadtatásra nemcsak Sárvár nagyközség, de a vármegye vezetősége is erősen készül és a program már készen várja a felségeket. A királyi család e hó 7-én, csütörtökön este 7 óra 9 perckor érkezik Sárvára. Békássy István főispán a vármegye küldöttsége élén a megye határán lévő Répcelak állomáson fogadja és üdvözlő a felségeket, a sárvári állomáson pedig Herbst Géza alispán mondja az üdvözlő beszédet. Az állomásról a királyi család a várba hajt, ahol aztán kezdetét veszi a küldöttségek tisztelegése. Május 12-én, kedden a bajor király udvari ebédet ad, melyre a vármegye vezetőemberei hivatalosak, 17-én, vasárnap, pedig népiünnepélyt rendeznek a királyi család tiszteletére Sárváron. A népiünnepély tiszta jövedelméből a Tüdővész Ellen Védekező Vasvármegyei Egyesület által létesítendő gyermekotthonban a királyi párról elnevezett két alapítványi helyet létesítenek, melyeket csak sárvári illetőségű szegénysorsú gyermekek élvezhetnek. A bajor király május 20-ig marad sárvári birtokán.

— **A debreceni gyermeknapok.** A Debreceni Patronage Egyesület gyermeknap rendező-bizottsága Weér Györgyné elnökle alatt vasárnap délután 12 órakor a városháza nagy tanácstermében újabb értekezletet tartott. Weér Györgyné elnök — kapcsolatban a Kossuth-szobor leleplezési ünnepével — szép beszédben megemlékezvén a gyermeknapról, felhívta a titkár az értekezlet tárgyának előterjesztésére. — Fodor Emil titkár röviden újból előterjesztvén a gyermeknap programját, felkérte a jelenlévőket a gyermeknap rendezésében való részvételre. Felhívására mintegy 60 urileány jelentkezett újból az urnák őrzésére és virágok árusítására, akik mindnyájan feliratkoztak. Miután azonban az urnák őrzetére még sok urileány közreműködésére van szükség, a bizottság felkéri mindazokat, akik a gyermeknap rendezésében még résztvenni óhajtanak, hogy Weér Györgyné elnöknel (Péterfia-u. 68. sz.), Tatay Zoltán dr.-nál (Városháza, telefon 25.) és Fodor Emil (áll. gyermekmenhely, telefon 161. sz.) titkárnál részvevősüket bejelenteni, illetve jelentkezni sziveskedjenek. A rendező-bizottság ez ügyben folyó hó 10-én ismét értekezletet tart, melyen a jelentkező hölgyeket beosztják az urnák mellé.

— **Elegáns kalap,** nyakkendő és fehérnemű újdonságok kaphatók Frank Testvéreknél, a vármegye-háza mellett.

— **A felső kereskedelmi iskolák érettségi biztosa.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a debreceni fiú- és női felső kereskedelmi iskola idei érettségi vizsgálatának vezetésével miniszteri biztosi minőségben Martonffy Marcell dr. tudományegyetemi magántanárt, kir. jogakadémiai rendes tanárt bizta meg.

— **Caillaux párbaja.** Párisból táviratozzák: Tegnap a Parc des Princesben egy tisztason pisztolypárbajt vívott Caillaux D'Ailliéres márkival, aki a legutóbbi választáson ellenjelöltje volt. A párbajt temérdek kíváncsi ember nézte végig. D'Ailliéres golyója talán egy centiméternyire süvített el Caillaux arcától, aztán tíz méter távolságban a földre furódott. Caillaux az első lövés eldördüléséig a földre irányozta pisztolyának csövét, akkor aztán felkapta és a levegőbe sütötte el. Ugyan akkor hangosan odaszólt segédekéhez:

— A levegőbe löttem!

Ceccaldi, Caillaux legjobb barátja, nagyon megrémült, mikor látta, hogy D'Ailliéres golyója egyenesen Caillaux arcának van irányítva. Odarohant barátjához, megtapogatta Caillauxt és majdnem sirt örömben, hogy barátjának nem esett baja. A párbaj után D'Ailliéres márk megemelte cilinderét és Caillaux viszonzta a köszönést, de az ellenfelek nem szorítottak kezét.

— **A Szent István-rend jubileuma.** — A Bud. Tud. Ientli: A Mária Terézia által alapított Szent István-rend ma, május 5-én ülte alapításának százötvenéves évfordulóját. Ebből az alkalomból a Szent István-rend irodája diszkötésű könyvet adott ki, amelyben felsőroja mindazokat, akiket 1764 óta, ezen könyv megjelenéséig, a Szent István-rend valamelyik fokozatával kitüntettek. A cím-tárat, amely az államnyomdában készült, elküldték az összes élő rendjeltulajdonsoknak. A könyv tartalmazza az iroda eddigi tisztviselőinek jegyzékét is, ugyszintén a rendjel eddigi hat nagymestere által kitüntetett egyének statisztikai táblázatát.

— **Elhunyt lelkész.** Fazekas Imre érsekeri ref. lelkész, egyházmegyei főjegyző és tanácsbíró 65 éves korában meghalt. Nagy részvét mellett kísérték örök nyugalóhelyére a népszerű lelkészt, aki Révész Bálint debreceni püspök bizalmas embere volt. 1849-ben ugyanis atyjának házában, az elbisi lelkész-lakban rejtőzött el az osztrák üldözők elől Révész Bálint püspök feleségével addig, míg meg nem érkezett részükre az amnesztia.

— **A „Tisza biztosító és jelzálogbank“ ügyében.** A következő sorok közlésére kéretünk fel:

Tisztelt Szerkesztő ur!

A „Tisza biztosító és jelzálog bank“ című b. lapja husvéti számában megjelent cikkem egyik kitételére utalással tisztelt barátom Szilágyi Imre ur nyilatkozván — bár jóhiszeműségemet önmaga is concedálja — mégis kötelezve érzem magam kijelenteni, hogy a „Tisza“ biztosító csődvagyonára vonatkozólag általánosságban tett megjegyzésemmel tényleg nem volt szándékom néh. Szilágyi Károly csődtömeggondnok működésének correktségét kétségbe vonni. Minthogy pedig meg vagyok győződve, hogy ily insinációt közleményem egyetlen sorából más sem olvashatott ki, annál fogva a tekintetben teljesen meg vagyok nyugtatva, hogy néh. Szilágyi Károly ügyvéd emléket, aki egész életét közbecsülésben töltötte el, a legtávolabbi vonatkozásban sem sértettem meg, s igazán sajnálom, hogy közleményem fent tisztelt barátom Szilágyi Imre ügyvéd urban fájó érzéseket váltott ki.

Tisztelt Szerkesztő urnak igaz hive
Grünvald József.

— **A mexikói háború.** — Washingtonból táviratozzák: Funston tábornok egy jelentése szerint a mexikóiak követelték, hogy a Veracruz melletti vízműveket átadják nekik. Funston tábornok erre vonatkozólag utasításokat kért. — Newyorkból táviratozzák: Verakruzból érkezett távirati jelentések szerint a verakruzi drótnélküli táviró-állomás egy táviratot fogott el, amely szerint Huerta már szombaton lemondott. Más távirati jelentések szerint viszont Huerta egyáltalában nem szándékozik lemondani, hanem sürgős előkészületeket foganatosít a harc folytatására. — Washingtonból táviratozzák: A „Washington“ nevű amerikai páncélos cirkáló, mely utban van Verakruz felé, Key-West közelében parancsot kapott, hogy siessen San Domingo északi partvidékére, mert Puerto Plata bomázása következtében a külföldiek közt pánik tört ki.

— **Leány-felöltök,** ruhák, leány-blousok és aljak minden nagyságban Halmágyinál.

Aspirin tabletta

: fej és fogfájásnál, rheumánál, influenzánál stb. elismert fájdalomcsillapító szer: sokszor kisebb értékű készítményekkel utánozzák, hogy biztosan valódi Aspirint kapjunk, vegyük a „Bayer“ fele Aspirin tablettákat. Egy cső 20 á 0,5 gros tablettát tartalmaz ára 1 kor. 20 fill. Utánzatokat utasítsunk vissza. Az Aspirin szó védjegyzett, tehát a törvények szerint, más cég nem jogosult készítményeit Aspirin névvel megnevezni.

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Ma utoljára !!

A KELET CSILLAGA.

Fantasztikus történet 4 felvonásban. — Egy angol tiszt kalandja. India rengetegeknek jelenete. Szenzációs érdekesség minden jelenete, — exotikus, izgalmas.

AZONKIVÜL :

Tél indiában.
Természeti felvétel.

Polidor agyveleje.
Kacagató.

Duci bácsi farsangi király.
Amerikai humoreszok.

A mama szemefénye.
Amerikai vígjáték.

Előadások este pontosan 7-től. Minden kép után bemenet. Rendes helyárak! Kedvezményes áru fizetjegyek a pénztárnál válthatók és minden előadásra érvényesek.

Csütörtöktől vasárnap estig minden előadásban VERNE GYULA halhatatlan regénye filmen :::

GRANT KAPITÁNY

GYERMEKEK.

Csodás fantasztikus regény 7 részben.

A KOSSUTH-SZOBOR leleplezése.

FOOTBALL MÉRRŐZÉS STB.

vasárnap, május 3-án d. u. a nagyerdei sport-téren.

EGY DÉLUTÁN A SPORT-CLUBBAN

Kizárólag az Urania részére a világhírű PATHE cég által készített eredeti helyszíni mozgóképfelvételek és a többi szenzációk!

— **Agyonlőtte magát a felesége temetésén.** Miskolcra írják: Szuhay Lajos miskolci máv. üzletvezetőségi alkalmazott Sajószentpéter községben a felesége temetésén föbelőtte magát és nyomban meghalt.

— **Esküvő orvos jelenlétében.** Newyorkból táviratozzák. Amerika leggazdagabb fiatalembere William, Vincent Astor április hó utolsó napján esküdt örök hűséget Hunlinton Helén kisasszonynak. Az esküvőt több ízben el kellett halasztani, mert a vőlegény beteg volt. A menyasszony önfeláldozással ápolta és állandóan ott volt ágya mellett. Az esküvő napján nem érzte jól magát, mégis megtartották a lakodalmat az orvos jelenlétében. Az orvos eleinte nem akart beleegyezni, mert a vőlegényt igen kimerültnek találta.

— **Engedje meg mégis — kiáltották a fiatalok —** mert májusban semmi szín alatt sem akarunk esküdni. Babonások vagyunk és félnünk májustól.

Az orvos megpuhult és így megtartották az esküvőt. Ő állandóan a pár mellett állott és ügyelt arra, hogy a beteg vőlegény tulságosan ne izguljon föl. Ha Astor teljesen egészséges lesz, saját jachtján nászutra indul.

— **Közegészségügyi statisztikai adatok áprilisért.** Tüdős Kálmán dr. városi főorvosnak a közigazgatási-bizottság mai ülésén előterjesztett jelentése szerint április havában nevezetesebb halálokok voltak: gümőkór 35, rák 2, görcsök 6, bélhurut 10, erőszakos halál 4 esetben. A kórházban ápoltak április folyamán 637 beteget. A mentőegyesület 91 esetben nyújtott segílyt.

— **Tűzkatasztrófa az Océanon.** Halifaxból táviratozzák: A Seydlitz nevű gőzös drót talan táviratban jelenti, hogy az északi hosszúság 41 fok 37 perc és a déli szélesség 51 fok és 07 perc között egy lángban álló gőzöst pillantott meg. A Seydlitz erre segílyt hívó jelzéseket tett, melyre több hajó válaszolt. Az égő hajón semmi olyasféle jeleket nem vettek észre, mintha élő ember tartózkodott volna és a hajó közelében nem láttak mentőcsónakokat.

— **A honvéd állatorvosi akadémiába** lendő felvételre vonatkozó pályázati hirdetmény a városi tanácshoz megérkezett. Pályázhatik érettségi bizonyítvánnyal bíró, legfeljebb 20 éves, 5 ifjú. A pályázati hirdetmény a katonai és ill. ügyosztálynál betekinthező.

— **Népmozgalmi adatok áprilisért.** A közigazgatási bizottság mai ülésén Tüdős Kálmán dr. főorvos bejelentette, hogy április havában született 267, elhalt 165 egyén, a természetes szaporodás 102. Házasságra lépett 35 pár.

— **Tennis-raketteket** szakszerűen javít és huroz Mentze Henrik Piac-u. 38. szám.
— **Száztizenegy éves asszony.** Szentantalfán a napokban elhunyt Spitzer Salamonné 111 éves korában. A legutolsó napokig minden dolog iránt érdeklődött, s kitünő emlékező tehetsége sem hagyta el. Mivel pedig Szentantalfán született és ott élte le hosszú életéveit, a község minden benszülött lakójának egész családfáját ismerte és mindenki-nek az elődeit meg tudta nevezni egész a negyedikig, egyenkint. Arra azonban nem emlékezett az öreg matróna, hogy valaha beteg lett volna.

— **Angol tennis-rakettek,** lapdák és teljes tennis-felszerelésekből a legnagyobb választék Mentze Henriknél, Piac-u. 38. szám.

!! A bécsi, londoni és párisi kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel tüntették ki !!

FÁY-arckrém :
-szappant és
-poudert :
nincs jobb arczépfő szer, melynek használatától minden szeplő és májfolt három nap alatt eltűnik
Ára 1-1 korona.

Kapható a készítő
GRÓSZ NAGY FERENC
gyógyszertárban
Kossuth-utca 8. A színház mellett.

— **Különös öngyilkosság.** Berlinből táviratozzák: Az öngyilkosságnak furcsa módját választotta Korn mérnök, a spandiai töltény- és gyutacsgyár vezetője. Kladovban lakott egy kis villában, ahol tegnapelőtt volt legkisebb fiának a keresztelője. Mikor a vendégek mind eltávoztak, több száz gyutacsot, amelyeket a gyárból vitt haza, egy padra tett, ráült és felrobbantotta magát. A borzasztó robbanás mind a két lábát leszakította, fejé teljesen szétroncsolta és egész testét darabokra tépte. — A robbanás zaja az ágyudörgésnél is erősebben messzire hangzott el. Korn, aki szakmájában kiváló ember volt, egy nálánál huszonöt évvel fiatal asszonnyal folytatott viszonyt, de nemrég nézeteltérés támadt közöttük s ezért lett most öngyilkos.

— **Tolvaj a zárda kertjében.** A debreceni Svetits-intézet kertésze, Szabó Ferenc panaszt emelt a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki éjnek idején behatolt a zárda Postakert 24. számú kertjébe s onnan hat darab nemesített rózsafajt ellopott. A rendőrség nyomozza a tolvajt.

— **Halálozások.** A debreceni állami anyakönyvi hivatalban ma a következő halálozásokkal jelentették be: Gálócsi Tömösvári Hel-la ref. 37 éves, Tóth Istvánné ref. 32 éves, Takács Zoltán ref. 19 hónapos, Tóth Erzsébet ref. 9 éves.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde

Magyar hitel	809.-
Osztrák hitel	612.50
4 százalékos koronajáradék	81.55
Allamvasut	70.-
Jelzálogbank	418.-
Rimaszántói	652.-
Salgótarjáni	700.-
Közuti vasut	628.-

Magánleszámtolási kamatláb

Bécs 3 7/16% — Berlin 2 3/8% — London 1 13/16%

Budapesti gabonátőzsde

Strasser és König debreceni bizományos távirati jelentése.

Bura 1914. április	19.24
" májusra	11.16
" októberre	—
Rozs áprilisra	9.82
" októberre	—
Zab áprilisra	8.28
" októberre	7.25
Tengeri 1914. évi máj. jul.	7.89

Készárú 10-zel olcsóbb.

Az időszaki mértékhitelítési központok újra megállapítása

A debreceni ipar- és kereskedelmi kamara a mértékhitelítéssel a következő közlést adta ki:

A mértékekről, ezek használatáról és ellenőrzéséről szóló 1907. évi V. törvény cikk 20. §-ában nyert felhatalmazás alapján, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 16624-1914. sz. a. kelt rendeletével az időszakos hitelítési rendjét és központjait újból szabályozta.

A mértékeknek és mérőeszközöknek az 1907. évi V. t.-c. 16. §-ában előirt 2-2 évi időszakos hitelítése az állami mértékhitelítési hivatalok székhelyein kívül központokon fog történni.

Az időszakos hitelítési központokul kijelölt községek (városok) két csoportba osztatnak. Az egyik csoportban a 2-2 évi időszakos hitelítés minden páratlan számú évben, a másik csoportban pedig minden páros számú évben végeztetik.

Több nagy városban, így Debrecenben is, a hitelítés az alábbi csoportosítás szerint részben a páratlan, részben a páros számú évek folyamán tartatik meg. Az időszakos hitelítési központokul ki nem jelölt községek a hitelítési szempontjából azon csoporthoz tartoznak, amely csoportba az illető járásnak központokul kijelölt többi községei tartoznak. Ezen községek azon központban vesznek részt az időszakos hitelítésben, mely részükre a területileg illetékes állami mértékhitelítési hivatal által kijelöltetett.

A felsorolt községeken kívül időszakos hitelítési központul tekinthető minden oly község is, amelynek belterületén, valamely állandóan felállított hidmérleg időszakos hitelítése, az évi rendes időszakos hitelítési körut alkalmával fogatosítottatik, feltéve, hogy az illető község előjárósága a hitelítési központokul kijelölt községekre nézve fennálló törvényes követelményeknek megfelelő.

Az időszakos hitelítésre kötelezett felek mértékeik és mérőeszközeik időszakos hitelítését e rendeletben megállapított három hitelítési központban eszközölhetik s szabadságukban áll az 1907. évi V. t.-c. 20. §-a alapján az időszakos hitelítést a 90035-1912. évi kereskedelmi miniszteri rendelet 31. §-ában foglalt határozmányok betartásával a helyszínén is igénybe venni.

Az időszakos hitelítési központok jegyzéke kamaránk kerületében a következő:

Hajdu és Szabolcs vármegyék, valamint Debreczen thjf. város területén. Az állami mértékhitelítési hivatali székhelye: Debreczen. **I. Csoport.** (Időszakos hitelítés éve minden páratlan számú év.)

Debreczen thjf. város (I. kerület Csapó-utcai városrész, VI. ker. Kossuth-utcai városrész, V. ker. Varga-utcai városrész és Macs, Ondód, Ebes, Szepes, Pacz, Bánk,

URANUS

Korona-Passagio Telefon 3-28.

MA SZERDÁN
MÁJUS HÓ 6-ÁN LÁTHATÓ

E KIVÁLÓ UJ MŰSOR

Dráma a levegőben.
Szenzációs dráma 2 felvonásban. (Mozgókép)

VIDOS JENŐ **SÁRAI SZ. K.**
komikus. dalhumorista.

BORZÁSSY RÓZSI **RÉVÉSZ ILONKA**
kabaré művésznő. Szubret.

Az Ain folyó.
Természeti felvétel.

Éjféli találkozás.
Színes humoros.

Különböző kísérletek
hajótörtek megmentésére. Ismeretterjesztő.

Leó fürdőzik.
Kacagtató.

ELŐADÁSOK: este pontosan 7 órától. Minden kép után van bemenet. Utolsó előadás 10 órától. Bérlet-, igazolvány- és trafikjegyek e műsornál érvényesek. Rendes helyárak.

Csütörtökön, május hó 7-én

TELJESEN UJ MOZGÓKÉP MŰSOR!

UJ KABARÉ-SZAMOK!

Azonkívül

A KOSSUTH-SZOBOR
leleplezése.

A világhírű Pathé cég által kizárólag az Uranus részére készített helyszíni mozgóképfelvétel.

LABDARUGÓ-VERSENY
A NAGYERDEI SPORTTÉREN
május 3-án délután.

EGY DÉLUTÁN A SPORT-CLUBBAN.
Mozgó felvételek.

Fancsika, Haláp, Nagycsere, Parlag és Nagyerdő külsőségek részére.

Hajdúvármegye területén 2. Hajdunánás r. t. város, Hajduböszörményi járás, 3. Felsőjózsa, 4. Hajdudorog, 5. Hajduhadház, 6. Téglás, Központi járás, 7. Balmazújváros, 8. Egyek, 9. Hajdusámson, 10. Mikepércs, 11. Tiszacsege, 12. Vámospércs.

Szabolcsvármegye területén, 13. Nyiregyháza r. t. város, Dadai alsó járás, 14. Báj, 15. Büdszentmihály, 16. Polgár, 17. Prügy, 18. Tiszadada, 19. Tiszadob, 20. Tiszsaeszlar, 21. Tiszalök, Dadai felső járás, 22. Buj, 23. Gáva, 24. Ibrány, 25. Rakamaz, 26. Tiszaberczel, 27. Vencsellő, 28. Viss. Ligetaljai járás, 29. Nyirábrány, 30. Nyiracsád, 31. Nyiradony, 32. Nyirmártonfalva, 33. Nyirbéltek, 34. Nyirlugos, 35. Nyirmihálydi, Nagykállói járás, 36. Balkány, 37. Bököny, 38. Kállósemjén, 39. Nagykálló, 40. Napkor, 41. Ujfehértó.

II. Csoport. (Időszakos hitelesítés éve minden páros számú év.)

42. Debreczen thjf. város (a II. ker. Péterfia-utcai városrész, a III. ker. Hatvan-utcai városrész, IV. ker. Piac-utcai városrész, a városi szőlő- és egyéb kertek, a majorsági földek, a belső legelők, továbbá Mátá, Zám, Ohat, Elep, Kösélység, Czucza, Kis-hegyes, Nagyhegyes, Gyulai Macs, Gyulai Hegyes, Zelemér, Álomzug, Monostor és Apaferdő külsőségek részére.)

Hajdúvármegye területén, 43. Hajduböszörmény r. t. város, 44. Hajduszoboszló r. t. város, Hajduszoboszlói járás, 45. Földes, 46. Hajduszóvát, 47. Kaba, 48. Nádudvar, 49. Püspökladány, 50. Tetétlen.

Szabolcsvármegye területén, Kisvárdai járás, 51. Anarcs, 52. Dombrád, 53. Fényeslitke, 54. Kisvárdá, 55. Nyirkarász, 56. Nyirtass, 57. Pap, 58. Pátroha, Nyirbaktai járás, 59. Apagy, 60. Levelek, 61. Nyirbakta, 62. Nyirmada, 63. Ofehértó, 64. Ramocsaháza, 65. Vaja, 66. Kisléta, 67. Máriapócs, 68. Nyirbátor, 69. Nyirbogát, 70. Nyirgyulaj, Nyirbogdányi járás, 71. Demecser, 72. Kemecse, 73. Kótaj, 74. Nagyhalász, 75. Nyirbogdány, 76. Oros, Tiszai járás, 77. Eszeny, 78. Gyüre, 79. Mándok, 80. Tornospálcza, 81. Tuzsér.

Tízmillió fizetésképtelenség. Párisból táviratozzák: A „Temps“ értesülése szerint a De Neufville et Comp. bankház megszűntette fizetéseit és mérlegét átadta a törvényszéknek. A passzív kerekén tíz millió frank. A börze elég nyugodtan fogadta a hírt. Azt mondják, hogy a bankháznak sikerülni fog a békés megegyezés.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **Uj joggyakornok.** A debreceni kir. ítélőtábla elnöke Szilágyi Jenő dr. tasnádi lakos ügyvédjelöltet a debreceni kir. ítélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

§ **Királysértésért elítélt ügyvéd.** A Népszava március 15-iki számában éles hangú cikk jelent meg Lukács László volt miniszterelnök ellen. A közlemény szerzője többek közt azt írta, hogy nem hiszi, hogy az ország első gavallérja, a király, kegyesen fogadta volna Lukácsot, aki gaszágait István király palástjának védelme alatt követte el, nem kis kárára a királyhüségnek. A cikk miatt a budapesti királyi ügyészség királysértés vétsége címén vádat emelt és — mint fővárosi tudósítónk jelenti — a cikk szerzője, Láncai Simon dr. ügyvéd felett ma ítélték a budapesti büntetőtörvényszék, amely az ügyvédet, Nagy György dr. védelme után, bűnösnek mondta ki a királysértés vétségében és ezért öt egy hónapi fogházra ítélte. Az ítélet ellen úgy a vádlott, mint az ügyész felekezett.

§ **Az utcára dobott feleség.** Budapesti tudósítónk jelenti: Bartha-Hackl József zene-tanár fölött, aki két évvel ezelőtt az utcára dobta le harmadik emeleti lakásából a feleségét, a kuria Vavrik Béla elnöklésével ma ítélték meg másodszer. A kuria helyben hagyta az esküdtbírósnak azt az ítéletét, amely Bartha-Hackl tiz évi fogházra ítélte.

§ **A drága váróterem.** Weisz Móríc vámospércsi lókereskedő 1912. decemberében a vámospércsi állomáson harmadosztályú jegyével a másodosztályú váróterembe ült be. Berke Imre vasuti portás a III. osztályú váróterembe utasította Weiszot, aki ellenszegült a felszólításnak. A debreceni törvényszék ezért ma hatóság elleni erőszak címén két napi fogházra ítélte a kereskedőt, aki felebezett.

§ **A juhászok.** Szabó Lajosné lányi asszony fiával szekeren hajtattott a múlt év nyarán Veres Pál juhász juhostanyája előtt. Veres juhászok kirohantak a tanyából s a lovaknak estek, amelyek megbokrosodván, felbortották a szekeret Szabó Lajosné kiesett a szekérből és súlyosan megsérült. A debreceni törvényszék ma gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt 50 korona fő- és 10 korona mellékbüntetésre ítélte a juhászt.

DEBRECZENI BUTORKÉSZÍTŐ ASZTALOSOK SZÖVETKEZETÉNEK

BUTORRAKTÁRA

Debreczen, Piac-utca 26-28. sz.

Az új városi bérház fényesen berendezett szuterénhelyiségeiben.

Minden izlésnek megfelelő butorok!

Szolid árak!

Kedvező fizetési feltételek!

TELEFON: 968.

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény	szelvény 7 kor.
3. 10 m. hosszú	szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához	szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág, és mellény)	szelvény 17 kor.
elegendő, csak	szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekte szalonruhához 20.— K-ert, színtű felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamarni, női kosztim szöveteket stb. gyári áron káld, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

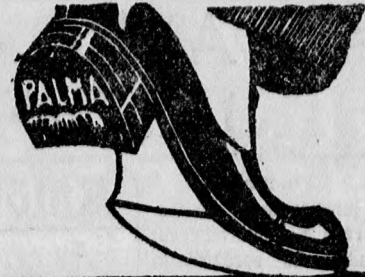
Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetkészletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Orsiai választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

HÁZTULAJDONOSOKNAK

Debreczeni lakbér-szabályzat	80 fillér
Házbér-nyugtatónyvecske	40
Házrend	40
Kapuczdula (minden helyiség részére)	10
Üres lakás bejelentési lap	10
Ismét kiadott lakás bejelentési lap	10
Építés engedély iránti kérvény	10
Lakhatási	10 fillér
ért darabonként kapható	

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
könyvnyomdájában
DEBRECZEN, PIA CZ-UTCZA 49.

az elasztikus
cipősarok

PALMA

figyelje
meg
TARTÓSSÁGÁT

Ideggyöngye férfiak

(neurasteniában szenvedők)

kérjenek ezen baj azonnali megszüntetését tárgyaló ismertetőt. 40 fillér postabélyeg csatolása mellett. Nem belsőleg beveendő gyógyszer.

„NOVA MECHANIKA 116.”
Budapest — Főposta — Fiókberlet 40

MIELŐTT ::: SZŐLŐVESSZŐT, SZŐLŐOLTVÁNYT

BORT

gyümölcs- és diszfát

vásárolna, a saját érdekében kerje legújabb képes árjegyzékünket, mely mindenki nézve sok hasznos tudnivalót tartalmaz. — Pontos cím:

SZÜCS SÁNDOR FIA

szőlőoltványtelep és bortelemelő részvénytársaság

BIHARDIÓSZEG.

!! Kartelen kívül !!

MEZŐ ÁRMIN

építette, deszka és csorópereskedése Wesselényi-tér 8. szám alatt. (Berta-gözmalom.) — Kolarit-fedőlemez kizárólagos egyed. árusítása. — Kartelen kívül, tehát olcsó árak. Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezzé be.

MEGHÓDÍTOTTUK A VILÁGOT!

GEREBEN BÉLA ANDRASSY-UT 1.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 L.

Vastag betűből szedve minden szög 10 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők.

Videkről
apróhirdetéseket legelőszertőbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szövegében elfér. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben esatolandó.

Jelzés leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Kiadóhivatalunkban a jelzés levelek délelőtt 10—12 óráig adhatók ki. 706

A Debreczeni Független Ujság telefon száma: Szerkesztőség 3—39, Kiadóhivatal 3—39 és 18 Nyomda 18

Üzlet

SZINTARTÓS
és tűkőrtyenes linoleum padló-lakok kaphatók a Deutsch-üzletekben.

SZEGEDI PAPRIKA
különlegességek őrési raktára I. INDEFELD J. JENŐ fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Teszeti és horgony
vaj kapható Félegyházy Jánosnál.

Adás-vétel

Keresek
megvételre egy kis függő lámpát. Cim a kiadóhivatalban.

Lakás

Komlóssy-uton
3 szobás villa kiadó. Bővebbet Verbőczy-utca 2. II. kapu.

Különte

Míg a készlet tart
az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-u. sarkán legújabb faconu selyem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2.40 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérműtök remek választékban. Piu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénz takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

Butorkiárusítás!

A Debreczeni Kereskedelmi Részvénytársaság
Csapó utca 4. sz. alatti

emeleti butorcsarnokában lévő összes butorok üzlet megszüntetés folytán kiárusítatnak.

Kaphatók: teljes ebédlő- és hálószobaberendezések, uriszobagarnitúrák, íróasztalok és más egyéb butorok, valamint egyes butordarabok is.

Kedvező fizetési feltételek!
Rendkívül olcsó árak. Nyilva: reggel 8-tól este 7 óráig.

Állás

Könyvelő

perfekt, mérlegképes azonnali belépésre felvétetik. Csakis írásbeli ajánlatok fogadhatók el. — Szóbeli felvilágosítás nem nyújtatik. Eddigi működés megjelölendő. Ajánlatok kiadóhivatalunkba intézendők.

Gyakorlott

pénztárnoknö felvétetik Klein Ignác fűszernagykereskedőnél. Csapó-u. 5. Jelentkezni délután.

SZÖVET-MARADÉKOKAT

melyek nálam felhalmozódtak, áron alul, őrési árendemennyel adok el.

Ezen szövet-maradékok elegendők teljes férfi-öltönyökre, nadrágokra, palatokra, női kosztümökre, ajakra stb.

Kérjünk maradék miniatékat férfi- és női szövetekből, melyeket ingyen és bérmentve küld:

KARL KASPER
postafiókára. HESBERUCK 418.

ARANYÉREM WIEN 1912.

Ideggyöngge férfiak

egészségük helyreállítását előmozdíthatják, ha

Evaton-tablettákat

használnak. — Kérje az orvosi vélemények gyűjteményét. Próba K 4-20, fél doboz K 10-—, egész doboz K 18-— utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében. Cim:

ST. MARKUS-APOTHEKE
FABRIK PHARM. SPEZIALPRÄPARATE
WIEN, III. HAUPTSTRASSE 130.

Raktárak: Török József Budapest, VI., Király-utca 12, Hunnia-gyógyszertár Budapest, VII., Erzsébet-körut 56.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

CZÉG
DEBRECZEN,
Kistemplombazár

Ajánlja a tavaszi idényre érkezett
... újdonságait ...

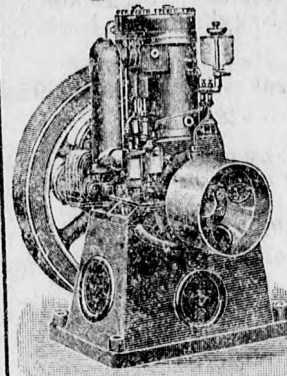
Női costum helmék, Selymek, Crepe és ramageokban
! Nagy választék! ! Olcsó árak!

Szegő Ferencz és Tsa

gépkereskedelmi vállalat

BUDAPEST.

V., Szabadság-tér 17
(Tőzsde-palota.)

A Max Wiedek berlini motorgyár „Wotens” négyütemű nyersolajmotorok magyarországi vezérképviselője.

Elsőrendű szivó-gáz-motortelepek és Diesel-motortelepek.

Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek. Kérjen árjegyzéket.

3800 bolgár.

100 évnél idősebb!

E balkán nép keménysége és ezen magas életkorának teljes erőben való elérése tíka: a — — —

„YOGHURT.” Ez egy tejből készülő, rendkívül táp erejű étel, mely a szervezetre csodálatos erősítő és gyógyító hatással van; nagyon egyszerű a készítmény módja, amellel roppant olcsó, mert házilag előállítható tiszta tejből. — Irjon azonnal egy levelezőlapot BAUMANN tejgazdasága, Nagyszobon 5 címre és ingyen kapja meg a „A YOGHURT” jelentősége mint táp- és gyógyszer-című füzetet. — Azonkívül kap 5 phiola „Baumann-féle YOGHURT-ferment”-et (elegendő 5 liter Yoghurt előállítására) és utasítást a bolgár Yoghurt készítéséhez, ha 1 K 60 fillért és beküld bélyegeket vagy postautalványon.

DEBRECZEN-FÜZESABONY-OHAT-POLGÁRI HELYI ÉRDEKŰ VASUT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

101—1914.
MEGHÍVÓ
a „Debreczen-Füzesabony-Ohat-Polgári Helyi Érdeklő Vasut Részvénytársaság”-nak
1914. évi május hó 23-án (huszonharmadikán)
szombaton délelőtt 11 és fél (fél tizenkettő) órakor
Debreczenben, a városház kis tanácstermében tartandó
rendes közgyűlésére.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és az 1913. évi mérleg végleges megállapítása.
2. Határozat a tiszta nyereség hovatartozásáról.
3. Határozat az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadásáról.
4. Határozat beruházási tartalékalapunknak igénybevétele tekintetében.
5. Az igazgatóság, végrehajtó-bizottság és felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása egy évre.

Debreczen, 1914. évi május hó 2-án.
Jegyzet: Azon részvényesek, akik szavazati jogukat gyakorolni kívánják, kötelesek részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt legkésőbbben a közgyűlés megtartása előtt 8 nappal Budapest: a „Magyar Általános Hitelbank”-nál (V., József-tér 2. sz.), vagy Debreczenben: a „Magy. kir. adóhivatalnál”, vagy Mjm. Frankfurtban: a „Dresdner Bank”-nál letenni.
Az államkincstár, valamint Debreczen szab. kir. város, Hajdu és Heves megye, továbbá a községek, ugyancsak az egri főkapitány ezen kötelezettség alól fel vannak mentve.
Minden letett részvény egy szavazatra jogosít.

Szőlő- és gyümölcs-

betegségek, valamint rovarok, hernyók, zöld- és paizsetvek ellen való védekezésre ajánlom az állami ellenőrzés mellett készített

KÉN MÉS ZLÉT

(CALIFORNIAI LÉ)

szavatolt 23 B fokú, az összes gombabetegségek, mint: Monilla sömör, fusicladium, pösmötte lisztharmatja ellen, mely szer eddig sok más szerrel készült a leghatásosabbnak bizonyult.

ÁRAK:	1 liter üveggel	K 50
	4 kiló kannával	K 2
	25 kilós üveg, üveggel együtt	K 7
	50 kilós ballon, ballonnal együtt	K 18
	100 kilós hordó, hordóval együtt	K 20
	200 kg. hordó, hordóval együtt 100 kg á	K 18
Réz-kénpor	Dr. Aschenbrandt-féle 100 kg.	K 48
Bordópor	Dr. Aschenbrandt-féle 100 kg.	K 66
Forin	legjobb peronospora elleni szer, 2, 5, 10, 25 kilós dobozokban 1— K, 100, 200 kg. hordóban	K 90
Kénmáj	100 kilós ládánál	K 64
	kimérve	K 76
		K 5
Bagol	szőlőmoly ellen 1 kiló 100 liter vízhez	K 70
Nikotin-quassia	kivonat gyümölcsfák permeztésére 25 grmos tubus 25 liter vízhez elég	K 3-20
	Egy negyed kilós doboz 250 liter vízhez	K 1-10
Johannin	rőzsatevek ellen, 1 doboz	K 1-10
Uranazöld	almamoly ellen.	

Bármily más növényi vagy állati kártétó elleni védekezésnél szívesen szolgálok szakszertű utalgaztatással avagy felvilágosítással s minden egyes esemnél a legmegfelelőbb védekező szert ajánlhatom.

Kontsek Géza
fűszer és nagykereskedése Kossuth-u. 15.

Dr. Sztankay Aba gyógyszerháza a Nádorhoz
DEBRECZEN, ATTILA-TÉR.

Ajánlja saját találmányú kitűnő készítményeit.

DR. SZTANKAY-féle

HONTHIN-TABLETTA

Legmáskacsabb hasmenést gyógyítja. Egyedüli gyógyszer, melyet élő magyar gyógyszerész állított elő s melyet a magas kormányhivatalos gyógyszerre tett. Egy doboz ára K 1.20.

Mindkét gyógyszer kapható a monarchia nagyobb gyógyszerházaiban — — s a készítőnél Debreczen, Szentanna-utca—Attila-téri NÁDOR gyógyszerházaiban.

Legjobb hashajtó DR. SZTANKAY ABA

EULAXANS-TABLETTAI

Fájdalommentes székletet idéz elő. Hascsikarás sosem lép fel. Az étvágyat nem rontja. Használati takarékos, amennyiben egy szem teljesen elegendő a széklet előidőzésére.

Egy tubus ára K 1.20.